

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

URSACHE Petru

judcători

NICOLAEV Ghenadie

MORARU Petru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de reprezentantul părții vătămate SRL „FILGRĂD”, Climauțan Gheorghe, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 17.11.2015 – 28.12.2015.

Instanța de recurs: 20.01.2016 – 11.02.2016.

C O N S T A T Ă :

1. La 17 noiembrie 2015 la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău a parvenit spre examinare plîngerea avocatului Castraveț V. în interesele petiționarului Nicov V., înaintată în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, cu privire la declararea nulității ordonanței adjunctului Procurorului General, Serbinov I. din 05 mai 2015.

2. Prin încheierea Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 28 decembrie 2015, a fost respinsă ca neîntemeiată plîngerea avocatului Castraveț V. înaintată în interesele lui Nicov V. privind declararea nulității a ordonanței adjunctului Procurorului General, Serbinov I. din 05.05.2015 prin care s-a anulat ordonanța de încetare a urmăririi penale în cauza penală nr. 2014120431, emisă la 28.02.2015 de procurorul în Procuratura raionului Drochia, Bucătaru L., cu reluarea urmăririi penale; s-au anulat ordonanțele de scoatere de sub urmărire penală a cet. Nicov V. emise la 15.10.2014 și 24.12.2014 de procurorul în procuratura r-nului Drochia, Bucătaru L., cu reluarea urmăririi penale; s-a anulat ordonanța de anulare a ordonanței privind dispunerea efectuării expertizei grafoscopice suplimentare în comisie, emise la 24.02.2015, de către procurorul în Procuratura r-nului Drochia, Bucătaru L.; s-a retras cauza penală nr. 2014120431 de la

organului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție al r-nului Drochia și transmisă organului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție al r-nului Dondușeni, pentru exercitarea urmăririi penale.

3. Nefiind de acord cu încheierea dată, avocatul Castraveț V. în interesele petiționarului Nicov V. a înaintat recurs, prin care a solicitat casarea încheierii, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri privind declararea nulității ordonanței Procurorului General Adjunct, Serbinov I. din 05 mai 2015, deoarece a fost emisă cu încălcări grave ale legislației naționale și internaționale, a drepturilor și libertăților omului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, recursul declarat a fost admis, cauza a fost rejudecată și adoptată o nouă hotărâre potrivit căreia a fost admisă plîngerea avocatului Castraveț V. în ordinea art. 313 Cod de procedură penală și ordonanța Adjunctului Procurorului General, Serbinov I. din 05 mai 2015 emise în cadrul cauzei penale nr. 2014120431, a fost anulată.

5. Verificînd materialele cauzei și analizînd opiniile participanților la proces, instanța de recurs a ajuns la concluzia că plîngerea înaintată a fost depusă în termen, or, termenul de atac de consideră din momentul primirii, sau înștiințării de către persoana cointereseată despre actul procedural ce-l vizează, iar din materialele cauzei rezultă că recurentul a aflat despre ordonanța adoptată la 20.10.2015, la 23.10.2015 a depus plîngere Procurorului General, și primind răspuns la data de 17.11.2015 în termen a depus plîngere în ordinea art. 313 Cod de procedură penală, judecătorului de instrucție.

Instanța de recurs a remarcat că la caz sunt neaplicabile dispozițiile Hotărîrii Curții Constituționale nr. 12 din 14.05.2015 privind excepția de neconstituționalitate a art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care s-a declarat neconstituțional art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, or, ordonanța contestată a fost emisă la 05.05.2015, iar Hotărîrea Curții Constituționale nr. 12 este din 14.05.2015, totodată dispoziția art. 26 alin. (7) al Legii cu privire la Curtea Constituțională prevede că, Hotărîrile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor.

Instanța de recurs, de asemenea a reținut că art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală în vigoare la momentul adoptării ordonanței contestate, prevedea că reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după clasarea cauzei penale sau după scoaterea persoanei de sub urmărire penală se dispune de către procurorul ierarhic superior prin ordonanță, ulterior, se constată că nu a existat în fapt cauza care a determinat luarea acestor măsuri sau că a dispărut circumstanța pe care se întemeia încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire penală.

Astfel, s-a constatat că ordonanța Procurorului General Adjunct din 05.05.2015 prin care au fost anulate ordonanțele procurorului din 24.12.2014, 28.02.2015, privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Nicov V. și privind încetarea urmăririi penale, etc.

și a dispus reluarea urmăririi penale, a fost adoptată în baza art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, însă contrar prevederilor art. 63, 22 Cod de procedură penală.

Totodată, verificînd legalitatea ordonanței contestate prin prisma normelor legale în vigoare la data adoptării acesteia 05.05.2015, instanța de recurs a ajuns la concluzia, că aceasta este neîntemeiată, contravine legislației naționale și internaționale, reluarea procesului penal fiind nefondată, în legătură cu ce plîngerea petiționarului a fost admisă.

Tot aici, instanța de recurs a menționat că, reluarea urmăririi penale prin ordonanța contestată, fără a stabili careva fapte noi sau recent descoperite, or un viciu fundamental în cadrul procesului, care ar afecta hotărîrea respectivă contravine prevederilor art. 4 alin. (2) din Protocolul Adițional nr. 7 la CEDO și art. 22 Cod de procedură penală.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, Climăuțan G., reprezentantul părții vătămate SRL „FILGRĂD”, a atacat-o cu recurs în anulare, prin care solicită casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărîri potrivit căreia plîngerea înaintată de către Castraveț V. să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrilor judecătorești după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate.

Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărîrile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Prin urmare, instanța de recurs remarcă faptul că, dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat **numai în privința hotărîrilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărîrile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal**, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – adică calea apelului și recursului ordinar.

În contextul celor expuse, Colegiul penal conchide că, în ordinea recursului în anulare, potrivit modificărilor din Codul de procedură penală din 27 octombrie 2012, poate fi atacată doar sentința, legalitatea căreia a fost verificată pe căile ordinare de atac – în apel și în recurs și a devenit irevocabilă.

Astfel, încheierile judecătorești, prin care s-au soluționat alte chestiuni decât vinovăția persoanei, în speța dată a fost examinată plîngerea persoanei înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, au numai un dublu grad de jurisdicție, prima instanță și de recurs, cale de atac, prevăzută de lege prin dispoziții imperative, de la care nu se permite nici o derogare.

Prin urmare, raportînd prevederile legale menționate supra la cauza dată, instanța de recurs constată că recurentul contestă decizia instanței de recurs prin care s-a soluționat plîngerea sa înaintată în baza art. 313 Cod de procedură penală, iar o atare hotărîre irevocabilă nu este susceptibilă de a fi atacată în ordinea recursului în anulare, deoarece nu cade sub incidența categoriilor de hotărîri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Așadar, avînd ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat de către reprezentantul părții vătămate SRL „FILGRĂD”, Climauțan G., întrucît acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

8. În temeiul art. 456, 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de reprezentantul părții vătămate SRL „FILGRĂD”, Climauțan Gheorghe, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2016, deoarece nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 13 octombrie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru